

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	15 april 2024	n.v.t.

Onderwerp

GS-reactie op PARK-advies energiewegen

Advies

1. Vast te stellen de brief aan de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit met daarin de reactie van Gedeputeerde Staten op het advies Energiewegen van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit van 7 december 2023.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee de brief met daarin de reactie van Gedeputeerde Staten op het advies Energiewegen van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit ter kennisname wordt aangeboden.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de reactie van Gedeputeerde Staten op het advies energiewegen van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. Advies Energiewegen
2. Rapport Energiewegen Zuid-Holland
3. GS brief aan PARK
4. GS brief aan PS – GS Reactie Energiewegen

1 Toelichting voor het College

Op 7 december 2023 heeft de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) het volgende advies uitgebracht: “Bundel de energie! – advies over de ruimtelijke kwaliteit van zonnepanelen en windturbines langs hoofdinfrastructuur”. Uw college geeft met de voornoemde besluiten reactie op dit advies middels een GS-brief aan de PARK en een GS-brief aan Provinciale Staten die verwijst naar de GS-brief aan de PARK.

Uit de studie en ateliers komt naar voren dat er meer behoefte is aan regie op de ruimte om te komen tot een kwaliteitsvolle uitwerking van een energieweg. Tegelijkertijd wordt dit in de praktijk als mogelijke remming op de realisatiesnelheid gezien. De snelheid van beleidsontwikkeling en uitwerking van de zoekgebieden loopt niet gelijk met de snelheid van een traject als OER (Opwek Energie op Rijksgronden).

De OER-trajecten van het Rijk kennen een zeer smalle scope. Het doel is zo snel mogelijk gronden in de markt zetten, waar ontwikkelaars projecten op kunnen realiseren. Dit kan leiden tot verstrooiing van kleine zonprojecten langs de weg, wat weer leidt tot verrommeling en relatief dure projecten. Ook valt wind als onderdeel van een energieweg al snel af vanwege de benodigde afstand tot de weg. De scope is ook smal als het gaat over verantwoordelijkheid voor de kwaliteit als geheel. Op dit moment neemt geen enkele partij verantwoordelijkheid voor de gehele (rijks)weg én omgeving. De PARK uit hier terechte zorg over.

Overwegingen

Juist omdat de dichtheid aan wegen in Zuid-Holland groot is, is de kwaliteit van plannen langs de weg van belang. Hiervoor is een grensoverschrijdende en integrale aanpak noodzakelijk. De vraag is wie hier eigenaar van is en wie dit wil en mag zijn. Omdat dit complex en gevoelig is, stellen we in de GS-reactie het volgende voor:

- Pak als oefening met elkaar een weg om ervaring op te doen met een bredere scope dan het OER-programma nu voorstaat. Ambtelijk onderzoeken we of dit de A15 of bijvoorbeeld de N11 zou kunnen zijn. Bestuurlijk vraagt dit nadere afspraken met zowel RWS, min EZK als met de betreffende gemeenten. Zo heeft RWS zelf de A15 binnen Zuid-Holland opgeknipt, waarbij het deel in de Drechtsteden afgevallen is als OER-traject.
- Ook wordt een nadere verkenning genoemd of de bestaande kaders voldoende handvaten bieden om goede ruimtelijke plannen te bewerkstelligen langs de wegen die door onze provincie lopen. De verwachting is dat dit het geval, bijvoorbeeld met ons ruimtelijke kwaliteitsbeleid, de gebiedsprofielen ruimtelijke kwaliteit en de handreiking zon, maar dat partners hier nog onvoldoende bekend mee zijn.
- Daarnaast werken we aan onze eigen energiewegen. Voor provinciale wegen wordt, mede op basis van de evaluaties van de N470 en de N211, het meeste potentieel gezien voor opwek langs provinciale wegen door het realiseren van solar carports boven parkeerplaatsen. We willen experimenteren met kleine zonprojecten boven parkeren, ervaring opdoen en onderzoeken of de projecten schaalbaar zijn.
- Binnen de bezuinigingsdiscussie die er speelt, bekijken we hoe we zo effectief en efficiënt mogelijk mens en middelen inzetten op dit dossier. De meeste onderdelen uit de reactie gebeuren al of vragen net een andere inzet.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 25.000

Programma : Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen

Financiële risico's : Dit bedrag is een maximum bedrag en bedoelt voor de oefening. De dekking van deze eventuele kosten is nog niet geregeld.

Juridisch kader

Op dit moment worden geen juridische consequenties voorzien.

2 Voorafgaande besluitvorming

In de Regionale Energiestrategieën (RES'en) is opgenomen dat hernieuwbare opwek langs infrastructuur als kans wordt gezien. Over de RES'en 1.0 (m.u.v. de RES Drechtsteden) is op 16 juni 2021 door PS een besluit genomen.

In december 2021 en juni 2023 zijn meerdere tracés, met instemming van de provincie, aangemeld bij EZK voor het OER-programma.

3 Proces

Het vervolgproces zal verder lopen via de ambtelijke en bestuurlijke overleggen met de RES-regio's en de OER projecten. Daarbij vindt ambtelijk goed overleg plaats met Rijkswaterstaat over de energiewegen in Zuid-Holland.

4 Participatie en rolneming

De diverse zoeklocaties voor energie langs infrastructuur zijn tot stand gekomen op basis van de participatieprocessen vanuit de RES. In de verdere invulling van de zoeklocaties krijgt participatie een belangrijke rol. Dit wordt ingevuld door de RES-organisatie en/ of de gemeenten. De verdere uitwerking van financiële participatie en lokaal eigendom spelen hier een belangrijke rol.

Per OER-project wordt er een participatietraject met de omgeving georganiseerd. Deze participatietrajecten worden vanuit het OER-projectteam begeleid.

5 Communicatiestrategie

Het PARK-advies wordt gedeeld via de webpagina van de PARK. De GS-reactie wordt gedeeld met de bestuurlijk en ambtelijke RES-trekkers.